

Ordningen af Gejstlighedens Tjenesteforhold i Thisted.

Af D. H. Wulff

Vi efterskrevne Ludvig Munk Olufsen til Qvistrup, Hovedsmand paa Ørum, M. Jacob Jensen Holm, Superintendent udi Vendelbo Stift, H. Peder Pedersen, Sognepræst i Hundborg og Herredsprovst i Hundborg Herred, H. Jørgen Klyne, Sognepræst i Thisted, og Anders Gris, Borgemester ibid., gjøre alle vitterligt udi dette vort aabne Brev, at efterdi Skolemester her udi for^{ne} Thisted en Tidlang har og været Medtjener og Kapellan udi fo^{ne} Thisted, har og haft Skinderup Sogn uden Byen med al Kirketjeneste og af slige Aarsager Skolen tit at være forsømt, hvis og befrygtende er herefter at skulle ske, synderlig, hvis Gud naadelig afvende og formilde, om der paakommer nogen stor Sygdom med Pestilense eller andre, som her findes i Byen en stor Menighed og Almue og uden Byen tvende Sogne, Tilsted og Skinderup Sogne, da paa det baade Skolen kunde vel forsøges og Kirketjenesterne udi for^{ne} Sogne holdes ved Magt, at hverken Dele skulde forsømmes, have vi paa stormægtigste, højbaarne Fyrste og Herre, vor naadigste unge Herre og tilkommende Konge Kristian den fjerde hans Majestæts og hans Naades tilforordnede regerende Raad, som er æ. og velb. Mand Niels Kaas til Taarupgaard Kansler, Peder Munk til Estvadgaard Admiral, Jørgen Rosenkrands til Rosenholm og Kristoffer Walkendorff til Glorup Rentemester deres og hans Maj.^s naadigste eg gode Behag gjort herudi saadan en Forordning, at hæderlig og vellærde Mand Hr. Oluf Nielsen, som nu nogen Aar forleden har været baade Skolemester og Medtjener, som for er rørt, og nu fast af den langvarende og store Arbejd gjøres træt og mødig, skulde afstaa sit Embede i Skolen og alene tjene i Kirken her udi Byen og Tilsted Sogn som Sognepræstens Medtjener og Kapellan, saa og paa Skolemesters Vegne, som efter ham kommende, gjøre fuldkommen Tjeneste i Skinderup Sogn med Prædiken, de syge at besøge og al anden præstelig Gjerning, og udi for^{ne} Hr. Olufs Sted skal kaldes og tilforordnes en god Karl, skikkelig Person til Skolemester, som Skolen vel kan forestaa, og skal for^{ne} Hr. Oluf Nielsen og hans Efterkommere Kapellan og Medtjener udi Thisted til Underholdning og Løn have, nyde og beholde for^{ne} Skinderup Sogn med Præstegaarden, Tiende, Offer og alle præstelige Rente og give deraf aarlig til Skolemester en Læst Byg; item skal Hr. Oluf og hans Efterkommere Kapellan aarlig have af Thisted By ti Daler, hvilke for^{ne} 10 Daler Borgemester og Raad i Dag selvvillig til Guds Ære og Kirkens og Skolens Gavn paa Byens Vegne udi vor Nærværelse lovet aarlig at ville give, desligeste af Sognepræsten udi for^{ne} Thisted Sogn aarlig oppebære sex Tønder Byg, og dertilmed skal for^{ne} Kapellan beholde alt hvis Offer som falder udi for^{ne} Tilsted Sogn ganske Aaret igjennem, undtagen de tre høje Fester, som for^{ne} Hr. Jørgen og hans Efterkommere selv skal beholde Offeren; hvilke for^{ne} sex Tønder Byg og Offer Hr. Jørgen lovede aarligen at udgive til for^{ne} Kapellans Underholdning, og for de fire Tønder Byg og al Kvægtiende, som af for^{ne} Tilsted Sogn burde ellers til Skolen at udgives efter den Brev og Forpligt, sl. Hr. Rasmus Olufsen, fordem Sognepræst til Thisted paa sin og sine Efterkommeres Vegne har udgivet og gjort til sl. æ. og velb. Jakob Brockenhus, fordem Stiftsregenter over Vendelbo Stift, og sl. Mag. Lavrids Nielsen, fordem Superintendent udi for^{ne} Vendelbo Stift der for^{ne} Tilsted Sogn af kgl. Maj.^s Befaling til for^{ne} Thisted blev annekteret, og for^{ne} Sognepræst af Thisted ellers at handle med sin Kapellan udi Arbejd og Belønning, som tilbørligt er, efter Lejligheden, og som han paa hans Vegne har Møde og Arbejde, som han vil antvorde for Gud og sin rette Øvrighed, saa og tilhjelpe, hvis ham muligt er, hos Sognemændene af Tilsted Sogn, at de udgive til for^{ne} Kapellan det Skaftehavre til Hjælp, at Kapellanen kunde holde en Hest, som disse efterskrevne Tilsted Sognemænd selvvilligen i Dag for os paa deres Vegne, hver efter deres Evne, lovede aarlig at tilhjelpe deres Anpart, som er Jens Andersen, Villads Jensen, Anders Sørensen i Præstegaarden, Peder Ibsen, Niels Christensen, Tøger Jensen, Peder Krogh, Anders Christensen, Svend Olufsen og Christen Jensen, paa det de om Vinteren synderligen kunde faa Tjeneste i lovlig Tid, at de ej skulle besværges med Vogne, naar for^{ne} Kapellan paa sin Embeds Vegne dem skulde besøge. Sammeledes skal den, som herefter til Skolen kaldes at være Skolemester, til sin Underholdning og Løn have, nyde og beholde al den Rente, som ved sl. Kong Kristian den tredjes Brev er funden ret til Thisted Skole, som beløber sig to Læster fem Pund Korn og to Pund Smør, saa og en Læst Byg af for^{ne}

Skinderup Sogn af Kapellanen aarligen at oppebære, som forskrevet stander, med hvis uvisse Rente, Diskantpenge og andet, som Skolemesteren af Skolen til denne Dag haft haver, og skal samme Skolemester flitteligen tage Vare paa Skolen og ej forhindres med Kirketjeneste at gjøre, uden hvis han udi Fornødenhed Sognepræsten og hans Medtjener kan hjælpe, som Superintendenten ham foreskrivende vorder, saa at Skolen ingenlunde bliver forsømt. At saa, som for^{ne} stander, her i Dag samtykt er og herefter holdes skal, vinde vi med vore Signeter her undertrykt.

Datum Thisted den i Maj Aar 1588.

Kilde: Samlinger til jydsk historie og topografi. 2. rk., bd. 2, side 398-401.